

MÚZEUM V ŠKOLE

VZDELÁVACIE A TVORIVÉ PROGRAMY PRE ŠKOLSKÚ MLÁDEŽ

(2022/2023)

Všetky programy je možné modifikovať podľa konkrétnych požiadaviek učiteľa a aktuálne preberaného učiva.
Programy uskutočníme aj vo vašej triede.

CENA VZDELÁVACÍCH PROGRAMOV:

2 € / vyučovací hodina
+ 1€ (v prípade použitia tlačeného pracovného listu/ zošita pre každého žiaka osobitne)

CENA TVORIVÝCH DIELNÍ:

2 - 10 € / podľa použitého materiálu

KONTAKT:

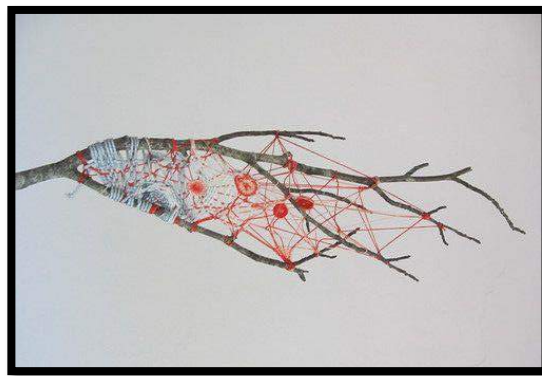
Ing. Monika Roncová
(monika.roncova@muzeumpb.sk)
tel.: +421 901 918 848, +421 042 426 0228

A/ TRADIČNÉ REMESLÁ

- **práca s drevom** - výroba drobných dekoračných predmetov (realizuje sa v dielenských priestoroch danej školy)
- **plstenie** – suché / mokré plstenie
- **drôtovanie** – ponuka rôznych dekoračných predmetov
- **práca so šúpolím** – výroba ceruzky so šúpol'ovou hlavičkou - **NOVINKA!!!**

B/ VÝTVARNÉ TECHNIKY

- **dekorovanie plátennej tašky** – pečiatkovanie/vyfarbovanie fixkami na textil
- **základy výroby gobelínu z vlny** – základná technika na kartóne / lama s vlnenou dečkou
- **decoupage** - servítková technika aplikovaná na drevo alebo sklo
- **veselé vetvičky** – vypletanie drevených vetvičiek pomocou drôtu alebo vlny
- **výroba sadrového reliéfu** – vrytie reliéfu do sádry/ alebo omaľovanie sádrového odliatku
- **spievajúce vtáčiky** – dekoračný záves z dreva a kamienkov - **NOVINKA!!!**

C/ VZDELÁVACIE PROGRAMY PRE ŽIAKOV ZŠ A SŠ

PRÍRODNÉ VEDY

PREDNÁŠAJÚCI: **RNDR. DANIELA DÚBRAVKOVÁ, PHD.**, BIOLOGIČKA

1. PRÍRODNÁ LEKÁREŇ

- poznávanie bežných druhov liečivých rastlín
- zber, uskladnenie, spôsob použitia a liečivé účinky bylín
- ochutnávka bylinkových čajov

2. PRECHÁDZKA NAŠOU PRÍRODOU

- doplňujúca prezentácia k vystaveným zoológickým exponátom v priestoroch nášho múzea spojená s poznávaním výškových vegetačných stupňov ako aj zvukov a stôp zvierat.

3. ČO ROZPRÁVA LÚKA

- ako funguje lúčny ekosystém a aké má funkcie v krajine?
- aké druhy rastlín a živočíchov žijú na lúkach a ako sa prispôbili na život v travinných ekosystémoch?
- čo najviac ohrozuje lúčne ekosystémy a čo treba urobiť pre ich zachovanie?

4. SEPARUJEŠ SA OD SEPARÁCIE ODPADOV?

- prevencia vzniku odpadov (minimalizuj, opäť využi, recykluj)
- negatívne vplyvy čiernych skládok na životné prostredie
- viem správne triediť odpad?
- bioodpad – základné zásady kompostovania

5. NÁRODNÉ PARKY SLOVENSKA

Virtuálna prechádzka slovenskými národnými parkami s predstavením ich najvýznamnejších prírodných a kultúrnych hodnôt. Náročnosť prednášky prispôbime veku žiakov.

6. ČO TO TU KVITNE? - **NOVINKA!!!**

Spoznávanie lúčnych, lesných a horských rastlín nášho regiónu. Rozprávanie o rôznych spôsoboch adaptácie rastlín na prírodné podmienky biotopu v ktorom rastú. Žiaci budú používať živý rastlinný materiál a rôzne určovacie pomôcky. Program je možné objednať len počas mesiacov máj až september. Koná sa vo vonku v prírodovednej učebni pred budovou múzea (v prípade zlého počasia vo vnútri). Súčasťou programu je možnosť prejsť sa naboso po pocitovom chodníku.

PREDNÁŠAJÚCI:

MGR. ANNA ŠUJANSKÁ, HISTORIČKA (NOVODOBÉ DEJINY POVAŽIA, KRONIKÁRSTVO, GENEALÓGIA)

1. ROZVOJ REMESELNEJ VÝROBY NA POVAŽÍ

- vývoj remesiel, vznik remeselných dielní
- sústredovanie remesiel do cechov, cechové artikuly
- centrá remeselnej výroby na Považí (Žilina, Považská Bystrica, Púchov, Ilava)

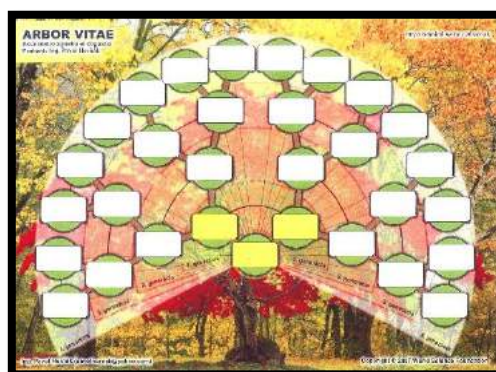

2. AUREL RUTŠEK (1887-1960)

- životopisné údaje (študent práva a jazykov, pestrý profesionálny život)
- všestranné záujmy A. Rutšeka (vlastivedný pracovník, zberateľ, prekladateľ, publicista, ilustrátor, historik, dejepisec, znalec pomocných vied historických diplomatiky, genealógie, numizmatiky, sfragistiky, paleografie a ďalších)
- autor prvej kroniky Považskej Bystrice (1932) – formálna a obsahová charakteristika kroniky, jej význam pre štúdium dejín mesta a okolie

3. AKO SI ZOSTAVIŤ RODOKMEŇ?

- postupy získavania podkladov na vytvorenie vlastného rodokmeňa
- metodika tvorby rodokmeňa
- aktivita: zostavenie vlastného rodokmeňa

4. PÁTRANIE PO DEJINÁCH MESTA ČI OBCE

- na čo slúži: kronika, archív, knižnica, múzeum, súkromné archívy...
- ako sa písali a píšu dejiny mesta a obce

5. BALAŠOVCI – JEDEN Z NAJVÝZNAMNEJŠÍCH A NAJBOHATŠÍCH RODOV V UHORSKU

- pôsobenie šľachtického rodu v kontexte Považskej Bystrice
- stručný dejinný prehľad od 13. stor. po 19. stor.

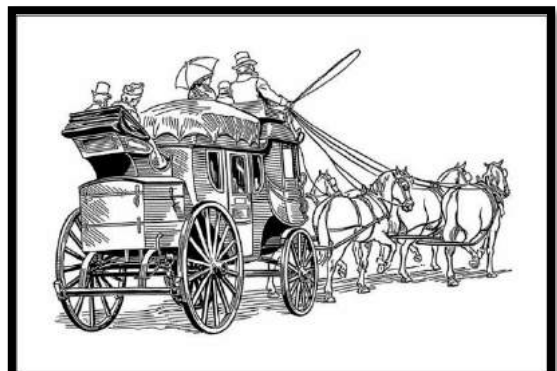
6. STAVEBNÉ A INÉ PAMIATKY, KTORÉ ZANECHALI BALAŠOVCI NA ÚZEMÍ POVAŽSKEJ BYSTRICE A JEJ BLÍZKEHO OKOLIA

- hrad Bystrica
- okolité kaštiele v Orlovom a Považskom Podhradí

7. DOSTAVNÍKOM CEZ POVAŽIE

- prehľad dejín pošty so zameraním na región Považskej Bystrice
- interaktívnosť výučby: žiaci budú pracovať s malým pracovným zošitom formátu A5, v ktorom samostatne vypracúvajú zaujímavé úlohy (vedomostné otázky, križovka, tvorba poštovej známky, kreslenie poštového koča atď.)
- prednáška je vhodná pre vhodná pre 1. stupeň ZŠ, ale aj pre 2. stupeň ZŠ

1. PÍŠ A ČÍTAJ AKO PALEOGRAF

- paleografia – charakteristika pomocnej vedy historickej
- stručné dejiny písma a ukážky rôznych typov písma
- interaktívna časť: „Staň sa na chvíľu stredovekým skriptorom!“ (písanie pomocou husieho brka / kaligrafického pera)

2. RYTIERSTVO A DVORSKÁ LÁSKA

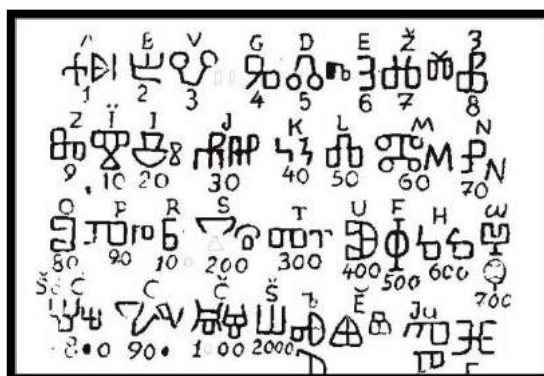
- rytierstvo – stredoveký fenomén?
- rytieri v Uhorsku
- dvorská láska – inšpirácia pre dnešné vzťahy

3. POČIATKY KRESŤANSTVA NA NAŠOM ÚZEMÍ. MÝTY, FAKTY, ZAUJÍMAVOSTI. --

- **NOVINKA!!!**

- obdobie počiatkov kresťanstva na území Slovenska (cca od 3. stor.)
- mýty o kristianizácii Slovanov
- postoj Svätej stolice ku kristianizácii Slovanov
- misia sv. Cyrila a Metoda
- interaktívna časť: tvorba mena z hlaholiky / vedomostná križovka

4. DVE TVÁRE MATÚŠA ČÁKA TRENČIANSKEHO. SÚ LEGENDY O ŇOM PRAVDIVÉ?

- **NOVINKA!!!**

- reálny pohľad na osobnosť MČT – fakty zo života, úspechy a pády
- zaujímavosti z osobného života
- mýty, legendy – tradované nepravdy v učebných osnovách
- interaktívna časť: vedomostný kvíz / omaľovanka erbu MČT

PREDNÁŠAJÚCI: PHDR. RICHARD BENECH (ETNOLÓG)

1. ODKIAĽ PRIŠLI, ČO ZANECHALI A KDE SÚ - **NOVINKA!!!**

- národnostné menšiny a migrácie na Považí
- valaská kolonizácia
- kysucká migrácia
- národnosti: nemecká, bulharská, rómska, židovská národnosť

PREDNÁŠAJÚCI: MGR. PETRONELA RÁGULOVÁ, PHD. (ETNOLÓGIA - RELIGIONISTIKA)

1. VODA V ĽUDOVÝCH ZVYKOCH

- význam vody v ľudových zvykoch
- kalendárne zvyky späté s vodou
- zvyky rodinného cyklu

2. MODROTLAČ NA POVAŽÍ

- historické súvislosti modrotlačovej tradície na Slovensku
- stručná história modrotlačovej dielne rodiny Trnkovcov v Púchove
- postup práce pri farbení látok indigom
- bonus: krátke video modrotlačiaru Petra Trnku

3. SVET DETSKÝCH HRAČIEK

- prvé nálezy detských hračiek
- hračky v jednotlivých historických obdobiach (stredovek – novovek – súčasná doba)
- špecifiká ľudovej hračky
- príbehy vybraných hračiek, tzv. kultové hračky
- bonus: ukážky zo zbierkového fondu múzea

4. KEĎ LÁSKA BOLA TABU

- dievoctvo a mládenectvo kedysi
- prejavy lásky v minulosti
- predsvadobné zvyky a svadba (zálety, vohľady, pytačky, priebeh tradičnej svadby..)
- tradičná rodina
- bonus: súťažný vedomostný kvíz

5. TRADIČNÉ BÝVANIE V MARIKOVSEJ DOLINE – ZÁŽITKOVÉ VZDELÁVANIE!

- komentovaná prehliadka expozície tradičného bývania v Hornej Marikovej – Modlatíne (izba, pitvor, komora; ukážky autentických predmetov ľudovej kultúry regiónu; každodenný život v dedine; zvyky a povery)

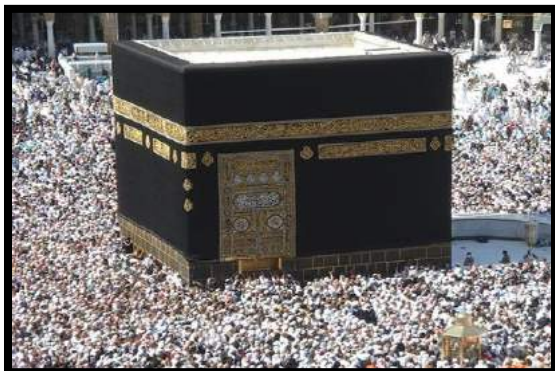
6. PREHĽAD SVETOVÝCH NÁBOŽENSTIEV

- rozdelenie náboženských systémov
- polyteistické náboženské systémy
- monoteistické náboženstvá (judaizmus, kresťanstvo, islam)
- potreba náboženskej tolerancie

7. ISLAM

- osobnosť Muhammada (cca 570 – 632), zakladateľ a islamu
- prehľad základného učenia
- rozdelenie moslimov
- päť pilierov islamu

8. SLOVANSKÉ PREDKRESŤANSKÉ NÁBOŽENSTVO

- Slovania a ich náboženské myslenie
- uctievanie prírodných živlov a vegetácie
- prehľad bohov podľa panteónov

